

України передбачено, що положення глави 63 можуть застосовуватися до всіх договорів про надання послуг, якщо вони не суперечать суті зобов'язання. Саме на цій підставі законодавець пропонує договором про надання послуг охоплювати будь-які види послуг, що відповідають встановленим цивільним законодавством критеріям.

### **ТОКАРЕВА В. О.**

Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент

## **ФЕНОМЕН SHANZHAI ЯК ВИРАЖЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ВИНАХІДЛИВОСТІ**

Попит на контрафактну продукцію з Китаю, не дивлячись на низький рівень її якості, але через актуальність пронованих товарів на ринку, тонке відчуття подібності, а з тим й задоволення потреб, споживачів залишається досить стабільними.

Відносно які складаються щодо виробництва китайських товарів з порушенням права інтелектуальної власності пояснює такий феномен як Shanzhai, який у буквальному перекладі означає «багдигський оплот». У сучасному використанні термін застосовується для позначення виробництва дешевих копій: споруд (у тому числі копії європейських селищ, які побудовані в китайських передмістях), магазинів (магазин Apple, в Куньмінгі, який продас відремонтовані товари Apple) та, навіть, події (імітація естафети Олімпійського вогню, яке сільські жителі організували, коли офіційна Естафета пройшла повз їх поселення). Проте, за висловом The Wall Street Journal, значення терміну Shanzhai змінюється, якщо ратіше, він виражавшось дешевше або гірше, сьогодні Shanzhai стає вираженням певної китайської хитрості та винахідливості [1].

Можна навіть зазначити, що саме після запуску айфонів 2007 році та появи китайського телефону Star Phone від компанії Golden Apple, відмінною рисою якого була більш висока функціональність у порівнянні з американським аналогом, феномен Shanzhai з містечкового став загальносвітовим трендом [2].

У свою чергу в Китаї застосовуються терміну Shanzhai має більш глибокий зміст. Як заявив в 2009 році чиновник Національної адміністрації авторського права Китаю, що Shanzhai відображає культурну творчість звичайних людей, впливається в потреби ринку, і подобається людям. До того ж, як уявляється, китайська влада сподівається, що відносна свобода копіювання зможе допомогти або замаскувати економічний розрив в Китаї.

Яскравим, прикладом явища Shanzhai є комплекс офісних будівель в Китаї HandidWangjingSoho скопійованого з проєкту Захи Хадіа у Лондоні [3].

Китайські товаровиробники, яких можна навіть назвати шанзай-баронами, не сплачують податків та роялті, але вони завойовують серця споживачів особливим чуттям швидко міцливої копіюючої та теплешій. Та якщо сім, вісім років тому телефони дійсно копіювалися з західних зразків, то сьогодні китайські телефони об'єднують всі існуючі функції в одному апараті, за помірну вартість. До того ж такі телефони потрапляють не лише у китайські квартали які характерні сучасним мегаполісам, але й є досить затребуваними й у самому Китаї.

Слід зазначити, що значна частина населення Китаю досі залишається не заможним і не може придбати товари західного виробництва, тому толерантне ставлення до копіювання та його заохочення в Китаї не є катастрофою для західних підприємств, а копії західних товарів, не відображають втрачені доходи компаній. Навпроти, служать в якості ефективної реклами оригіналів продуктів на які в довгостроковій перспективі можливий попит для розквітаючого середнього класу Китаю. Наприклад, копіювання магазинами в Китаї зовнішнього виду і їжі американського фаст-фуду Subway, яке керівництвом було прийнято толерантно та у заяві The Wall Street Journal визнала, що таке копіювання підвищує обізнаність китайців до такої їжі, яку вони досі не споживали а таке «наслідування не є негативним». У величезному, але більшою мірою неосвоєному ринку, як Китай, перспектива зростання завтра, може перевершити значну частку ринку сьогодні.

Мабуть, не існує сфери виробництва яка б крапцями ілюструвала б парадоксальність китайського копіювання, ніж копіювання предметів розкоші. Країна, громадян якої були змушені носити піджаки Мао за прикладом лідера країни, стала найбільшим ринком збуту предметів розкоші в світі, випереджаючи навіть США. Цей ринок не обмежується товарами легкої промисловості, у 2012 році Китаї була визнаний другим за розміром ринком бренду Bentley Motors, а бізнес компанії Apple, незважаючи на виробництво iPhone, склалає майже \$ 25 млрд на рік, поступаючись тільки США. Крім того, Китай був єдиним місцем у світі, де продажі компанії Apple виросли в першому кварталі 2013 року.

Таким чином, економіка яка побудована на виробництві копій товарів західних компаній дозволяє проводити відбір споживачам, залежно від їх фінансових статків у найближчій перспективі, а у довгостроковій перспективі, відкрите копіювання може побудувати попит на західні інновації у Китаї.

Враховуючи зазначене можна констатувати, що товари Shanzhai, хоча й займають не значну долю на ринку та порушують права інтелектуальної власності, подекуди залишаються найбільш технологічним товаром у Китаї у порівнянні із західними конкурентами.

### *Список використаних джерел*

1. K. Raustial, C. SprigmanShanzhaiSkyscrapers. January 10<sup>th</sup> 2013. [Електронний ресурс]. Режим доступу:www.freakonomics.com
2. Хрусталеv И. Шанзай! Каждый десятый телефон в мире является китайской подделкой [Електронний ресурс]. Режим доступу:http://www.content-review.com/
3. Philippa Warr Pirated Zada Hadid building may be finished before original [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wired.co.uk

### **ФОМІЧОВА П. В.**

Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент

### **СПАДКУВАННЯ МІЖ ЧОЛОВІКОМ ТА ЖІНКОЮ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ ОДНІЄЮ СІМ'ЄЮ ТА НЕ ПЕРЕБУВАЮТЬ У ШЛЮБІ**

На сьогодні у суспільстві фактичний шлюб явище досить поширене. Надання фактичному подружжю таких самих прав, як і зареєстрованому, означало б дискримінацію шлюбів, позбавляло б сенсу його оформлення.

Згідно цивільного законодавства існує п'ять черг спадкоємців за законом (ст. 1261–1265 ЦК України). Підставою виникнення спадкових прав відносин є не один юридичний факт, а їх сукупність — юридичний склад. Для кожного спадкоємця за законом буде свій особистий юридичний склад, який буде передумовою виникнення права на спадкування, а також який буде встановлюватися в своїй сукупності на момент відкриття спадщини.

Норми СК України зокрема статті 74, 91 практично порівнюють правове становище осіб, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах із зареєстрованим подружжям. Але на практиці реалізувати право власності на частку в майні, яке є об'єктом спільної власності фактичного подружжя, не так вже і просто. Багато проблем виникає у випадку смерті одного з подружжя.

Згідно ст. 1261 ЦК України до першої черги спадкування за законом належать діти спадкодавця, у тому числі зачаті за життя спадкодавця й народжені після його смерті, той з подружжя, який пережив спадкодавця, і його батьки.

Відповідно до ст. 1264 ЦК України до спадкоємців за законом четвертої черги входять особи, які проживали зі спадкоємцем однією сім'єю не менше п'яти років до часу відкриття спадщини. Спадкоємцями